

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-89 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-00. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. štek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 181

Ljubljana, sobota, dne 8. avgusta 1931

Leto II.

Plebiscit v Prusiji

Plebiscit v Prusiji so zahtevali nemški desničarji, ki stoji več ali manj pred vplivom finančnega magnata Hugenerga. Hugener — glej sliko — vzdržuje velik del desničarskega časopisa v Nemčiji.

Plebiscit v Prusiji

Dalekosežen pomen plebiscita za nemško zunanjo politiko

Berlin, 7. avgusta. AA. Pruska vlada je objavila manifest, v katerem dokazuje nesrečne posledice, če bi plebiscit 9. avgusta izpadel pozitivno za narodne socialiste. — Socialno-demokratska stranka je pozvala svoje pristaje, naj se ne udeležijo plebiscita.

Pariz, 7. avgusta. Havas poroča iz Berlina, da je državni predsednik Hindenburg izjavil, da obstaja sklep pruske vlade, da primora vse pruske liste, da objavijo njen manifest proti plebiscitu, ki se vrši v nedeljo glede predloga razpusta pruske zbornice. Uradni krogi smatrajo, da bo ta inicijativa imela dalekosežne posledice.

Berlin, 7. avgusta (d). Po izjavi državne kancelarja dr. Brüninga, ki se je izrekel proti stahlhelmskemu ljudskemu glasovanju, je izjavil tudi državni predsednik Hindenburg, da v nedeljo ne gre glasovati. Včeraj pa je pruski ministrski predsednik dr. Braun podal ostro izjavo proti udeležbi na ljudskem glasovanju. Hkrati je govoril pruski finančni minister Höpker Aschoff v berlinskem radiu o poti skozi finančno in gospodarsko krizo. Dejal je: Če bo imelo nedeljsko ljudsko glasovanje uspeh, bo sledila strahovita volilna borba. Vsakdo mora uvideti, da se bodo zmagovalci, če ljudsko glasovanje uspe, med seboj razmesarili in da bo konec ta, da pride na krnilo vojaška diktatura, ki nikakor ne bo kos velikim gospodarskim problemom, ali pa pride boljševidem. V resnici bo sedanji napad na prusko vlado omajal vso nemško državno politiko. V zadnjih letih je namreč pruska vlada, zavedač se odgovornosti, držala z državno vlado. Pomoč bomo dobili samo tedaj, če si pomagamo sami. Sedaj smo navezani na dobre odnose do drugih velikih svetovnih narodov. Tudi ti odnosi bi se skali, če bo nedeljsko glasovanje imelo uspeh. Preostaja edino geslo: Vzdržite se ljudskega glasovanja!

Angleška spomenica o razorožitvi

London, 7. avgusta. AA. Po vestih iz verodostojnega vira je angleška vlada izgotovila in poslala spomenico o razorožitvi Društvu narodov v Ženevo.

Fašistovske mobilizacije

Trst, 7. avgusta. v. Po vseh večjih krajih so se pričele organizirati poskusne mobilizacije fašistovskih oboževalcev. Včeraj smo poročali o napovedani mobilizaciji v Istri, ki bo imela svoj center v Piranu. Danes je fašistovski poveljnik v Trstu Perusino izdal ukaz, da se morajo vsi člani fašistovske stranke iz Trsta, Tržica, Nabrežine, Opčine, Sežane, Milj, Ronkov in Staranec zbrati v nedeljo v Trstu. Čas in kraj zbora se bo še objavil. Fašiste bo v nedeljo pregledal poslanec Scorza. Vršil se bo tudi raport fašistovskih častnikov.

Nemčija in nakup žita v Ameriki

Washington, 7. avgusta. AA. Vlada je vzela na znanje poročilo svojega poslanika v Berlinu ter odgovor nemške vlade o Hooverjevem načrtu glede nakupa bombaža in žita s strani Nemčije v Ameriki.

Obisk nemških državnikov v Rimu

Težnje za zблиžanje med Nemčijo in Italijo — Italija noče posebnega sporazuma z Nemčijo — Italijansko - nemško zблиžanje ni naperjeno proti nobeni tretji državi
Trezna in mirna sodba francoskega lista

Rim, 7. avgusta. n. Davi ob 8-15 sta prišla v Rim nemški državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius. Na postaji ju je sprejel zunanji minister Grandi. Nemški poslanik von Schubert jima je šel naproti do Brennerja, kjer ju je ob prehodu na italijansko ozemlje pozdravil tudi prefekt iz Bozenu, dr. Marziali in odposlanec italijanskega zunanjega ministra Baldoni.

Cim sta prispela v Rim in se kot gosta italijanske vlade nastanila v Grand-hotelu, sta posetila ministrskega predsednika Mussolinija, ki ju je sprejel v palači Venezia. Nato sta Mussolini in Grandi gostoma vrnila poset.

Fašistovski tisk pozdravlja dr. Brüninga in dr. Curtiusa in izraža upanje, da bodo rodili sestanki nemških in italijanskih državnikov v Rimu pozitivne rezultate.

»Giornale d' Italia« meni, da so se težnje za zблиžanje med Nemčijo in Italijo pokazale že v več primerih. Italijanski in nemški delegati so vzporedno delovali v komisiji, ki je pripravila splošno konferenco za razorožitev, dalje v komisiji, ki je proučevala vprašanje o evropski uniji. Grandi in Curtius sta skupaj postavila in branila predloga, da morajo v evropsko komisijo tudi zastopniki Turčije in sovjetske Rusije. Italijanska zunanja politika je sicer nezavisna po svojih koncepcijah, kakor tudi po svojih praktičnih smereh, pa je vendar pripravljena sodelovati pri pomirjenju in stabilizaciji Evrope in pri ureditvi svetovnega problema, da se tako postavi solidna osnova za splošno mednarodni sporazum in vzajemno sodelovanje. Ta rimske sestanek bo kakor zadnji sestanek

Stimsona z Mussolinijem in Grandijem postal gotovo koristen element te italijanske politike. Poset Brüninga in Curtiusa v Rimu bo ojačil razvoj italijansko-nemških odnosov v okviru evropskega sodelovanja.

»Tribuna« prav tako naglašja splošne evropske cilje fašistovske zunanje politike, pa zaključuje, da fašistovska Italija noče separatnega sporazuma z Nemčijo. Otrčeje bi bilo, pravi list, soditi o kakršnemkoli evropskem dogodku drugače, kakršen je v resnici. V posebnem primeru sedanjega obiska nemških državnikov v Rimu pa bi takšno tolmačenje še prav posebej odgovarjalo resnici. Nemška državnika sta s svojim prihodom v Rim pokazala, da se popolnoma ravnata po legitimnih smernicah svoje politike, da priznavata, da je usoda Nemčije vezana z usodo vse Evrope.

»Lavoro Fascista« pa prepričuje svoje čitatelje, da italijansko-nemško zблиžanje ni naperjeno proti nikakršni tretji državi, nego ima izključen namen, da služi splošnemu sodelovanju in miru med vsemi evropskimi narodi. Mussolini je pred 6. dnevi naglasil, da so Italiji potrebni mir, delo in proizvodnja. Njegovim besedam sledijo dejanja.

Pariz, 7. avgusta. n. O potovanju nemških ministrov v Rim piše »Temps«: Spričo za pretek med Italijo in Nemčijo ni niti misliti, da bi se v tem hipu mogel doseči ožji sporazum med obema državama. Sodelovanje, ki sta si ga Italija in Nemčija postavili za cilj baš te dni, pa je ne le mogoče, marveč tudi potrebno. Neki reakcionarni krogi v

Berlinu so se udajali iluzijam, da bi se namreč med Nemčijo in Italijo moral doseči sporazum, ki ne bi imel naloge, da učvrsti mir, nego da ojači agresivno politiko obeh držav proti drugim državam. Republi-kanski elementi v Nemčiji pa so se stalno branili takih teženj, ki gotovo ne odgovarjajo trajnim interesom Nemčije. V ostalem pa nemška vlada, pa naj bo njena diplomacija takšna ali takšna, to dobro ve in z njim računa. Kot posledica obstoječega položaja med Rimom in Berlinom, ki ga nič ne more spremeniti, obstojajo med Nemčijo in Italijo problemi, ki jih ni mogoče odstraniti. Dogajalo se je, da je moral Mussolini že večkrat ostro nastopiti proti panger-manskim težnjam. Tu sem spadata vprašanja o priključitvi Avstrije k Nemčiji, kakor tudi problem južnih Tirolcev. Priključitev Avstrije k Nemčiji bi pomenila obnovitev nemškega prodiranja proti jugovzhodu. To pa je opasnost, ki je Italija nikoli ne bo prezrla. Vse to bo dovolj za ocenitev rezultatov, ki jih Brüning in Curtius moreta doseči v Rimu.

Rim, 7. avgusta. AA. Agencija Stefani poroča: V trenutku obiska v Italiji sta nemška državnik Brünig in Curtius zaprosila za sprejem pri italijanskem kralju, ki se zdaj nahaja v Santani de Valdiere. Kralj se je zahvalil nemškima državnikoma za to njihovo prošnjo ter ju zaprosil, da z ozirom na dejstvo, da je njihovo bivanje v Italiji časovno omejeno, ker se morata vrniti v Nemčijo, kjer ju čakajo težke naloge, opusti obisk v Santani de Valdiere, ker bi bila pot tja predolga. Kralj se je zahvalil istočasno za prisrčne pozdrave nemških državnikov.

Dunaj — gnezdo mednarodne špijonaže

Nezadosten odgovor avstrijske vlade — Ali velja gostoljubnost tudi za bombne atentatorje? — Dunajski list zahteva, da že enkrat napravi Avstrija red

Dunaj, 7. avgusta. Avstrijska vlada je izdala službeni komunike, v katerem poroča o svojih ukrepih, da se ne ponovi več vtihotapljanje peklenskih strojev v vagonih, ki gredo v Jugoslavijo. V komunikeju pravi, da se sedaj vsi vagoni skrbno pregledujejo in sicer pred vstopom potnikov in še enkrat na meji, ko morajo vsi potniki izstopiti, da se morejo vagoni temeljiteje pregledati. Nadalje pravi, da je tudi danalog policiji, žandarmeriji ter železniškim uslužbencem, da pazijo na vse potnike in njih ponašanje, da bi se tako mogli preprečiti ponovni poskusi atentatov. Na koncu komunikeja pravi, da dosedaj pri teh pregledih niso našli nič sumljivega.

Ta komunike v nobenem pogledu ne zadostuje. Da so bili po groznem atentatu v Zemunu vsi pregledi vagonov neuspešni, je bilo itak pričakovati, ker so bili vsi atentatorji dovolj glasno obveščeni o nameranih ukrepih avstrijskih oblasti.

Nadalje je jasno, da ne zadostuje samo pregledavanja vagonov, temveč da je treba seči v samo gnezdo onih, ki vzpirajo te atentate. Kdo so ti krogi, vedo avstrijske oblasti zelo dobro, ker so bile na nje opozorjene od samih avstrijskih listov. Če v svoji včerajšnji številki je poročal »Jugoslovan« o poročilu dunajskega »Abend«, ki pravi dobesedno tole:

»Na Wiednergürtlu in v Karolinengasse obstojita že leto in dan dve zarotniški stanovanji, ki sta pod vodstvom hrvatskih emigrantov, kjer neprestano kujejo in snujejo načrte. V hiši na Wiednergürtlu odhajajo in prihajajo neprestano teroristični agenti. Od tu odhajajo na svoja agitacijska in posredovalna poizvedovanja in sicer deloma naravnost, deloma pa preko Madjarske v Avstrijo... In še več je pisal »Der Abend« in pozival avstrijske oblasti, naj telefonično vprašajo pri »Reichspost«, kjer bodo lahko avstrijski politični policiji povedali vse, kar bi rada vedela.

Nikjer se ne pravi v avstrijskem komunikeju, da so avstrijske oblasti kaj ukrenile na ta poziv dunajskega »Abend«. Prav tako ne čujemo niti besede o ukre-

pih, ki so jih avstrijske oblasti podvzele na zahtevo jugoslovanskih listov. O vseh teh stvari molči komunike. Ali se mar avstrijske boje spregovoriti v tej zadevi jasno in odločno?

Dunaj — špijonažno gnezdo.

Dunajski list »Der Abend« je v svoji 178. številki objavil tudi to zanimivost: »Tuji diplomati veljajo kot eksteritorijalne osebnosti. To se pravi: So nad zakoni dežele, v kateri so akreditirani gostje. Pusti se jim popolna prostost v izvrševanju političnih ciljev in vsak otrok ve, da je njih eno najmanj čednih, toda najvažnejših pripomočkov špijonaže. Pri vsej brezkrupuloznosti se varujejo diplomati vporabljeni državljane države, v kateri so gosti, v špijonažne svrhe proti njih lastni državi.

Včeraj je bil pred dunajskim sodiščem eden od špijonov, ki je v službi diplomacije. Bil je v službi madjarskega poslanstva. Po naročilu tega je moral ponovno potovati v Jugoslavijo. Šlo je za visoke nagrade: 20.000, 50.000, 70.000, 90.000 Din! Te velike vsote kažejo, da se je moralo prav temeljito špijonirati. Najbolj slaba stvar pri tem pa je, da se je sicer špijonska služba vršila, da pa špijon ni dobil vsega plačila. V svoji jezi je osleparjeni špijon grozil gospodom madjarskega poslanstva na Dunaju in vsled tega je bil obtožen. Tekom včerajšnje razprave je prišlo do senzacionalnih odkritij; obtoženec je namreč priznal, da je madjarsko poslanstvo pozvalo njega, avstrijskega državljan, da izšpijonira tudi avstrijske vojaške tajnosti. Te šuftarije pa ni izvršil, ker kot Avstrijec ni hotel izdati lastne dežele in vsled tega so ga njegovi madjarski gospodarji pustili pasti. Ta špijon je bil obsojen na 4 mesece težke ječe. Odprto ostaja vprašanje: Kaj pa se zgodi z gospodom Ambrossy-jem, šefom kraljevega ogrskega poslanstva?

Isti list je dalje poročal, da se je v zadnjem času znatno povečalo delovanje hrvaških emigrantov in zato odločno zahte-

va, da se proti njim nastopi. Cisto nevzdržno stanje je, da bombni atentatorji zlorabljajo avstrijsko gostoljubje v to, da na avstrijskih tleh vtihotaplajo v železniške vagoni, ki gredo v Jugoslavijo, razstrelivne aparate.

Napravite že enkrat red! kliče zato dunajski list. Tudi mi to pravimo, a tudi dostavljamo, da s polovičarskimi odredbami ne bo napravila avstrijska vlada reda. In to bodi poudarjeno!

Proslava 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja

Beograd, 7. avgusta. 1. Včeraj se je v Vrhu vršila širša konferenca zastopnikov narodnih, kulturnih in gospodarskih društev. Na konferenci so sklenili, da se proslavi 10-letnica vladanja Nj. Vel. kralja kar najsvečanije. Proslava se prične že v soboto 13. t. m.

Dr. Žižeku se obrača na bolje

Beograd, 7. avgusta. 1. Zdravstveno stanje ranjenega dr. Cirila Žižeka gre na bolje. Dr. Žižek bo v prav kratkem času zapustil bolnico.

Za kreditiranje vozarine — le gotovina

Beograd, 7. avgusta. AA. Na predstavko centralne industrijskih korporacij generalni direkciji državnih železnic o vprašanju, ali smejo blagajne državnih železnic sprejemati v zameno za vozarinske kredite tudi vrednostne papirje, je generalna direkcija državnih železnic izdala pojasnilo, da je s čl. 57. pravilnika o finančni in računski službi državnih železnic, ki je stopil v veljavo 1. avgusta t. l. izrečno predpisano, da se v depozit za kreditiranje vozarine mora polagati samo gotov denar in ne vrednostni papirji.

Prepovedane knjige

Beograd, 7. avgusta. AA. Prepovedan je uvoz in razširjanje madjarskih knjig »Nalutelen Utakon« in »A Sovjet 1931« v izdaji Geniusa Knabasa v Budimpešti. — Prepovedan je tudi uvoz in razširjanje v naši državi revije »Croatian Revue«, ki izhaja v angleščini in hrvaščini v Filadelfiji.

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

— Ne bojte se, kajti čisto krotek je. Mavdi, lezi! To je bil Trinavator tiger, ki ga je bil popolnoma udomačil, tako da je lahko z njim delal, kar je hotel.

Mavdi se je bil na povelje zleknil v kotu na tla in zaprl oči. Nastal je za nekaj trenutkov mučen molk. Na vse je vplival težki pogled jogija, ki jih je obdajal s skrivnostnim fluidom.

— Sedaj boste prisostovali enemu najbolj čudežnih eksperimentov Bichare, je dejal polkovnik. Ponavljam Vam pa še enkrat: karkoli boste videli ali slišali, ne izrečite nobene besede, ne napravite nobene kretnje, ker drugače ste v smrtni nevarnosti in nihče Vam ne more pomagati. Miss Jerkiss, ako se ne čutite dovolj močne, kar rajši sedaj povejte, pa bomo preložili seanso na drug dan.

— Ne, ne, je dejala dekle energično, nisem lutka, sestojem iz samih živcev. Obljubljam Vam, da me ne strah.

— Dobro, je dejal polkovnik resno. Potem, prosim, da vzamete tu prostor in se zadržite čisto mirno. S temi besedami jima je pokazal sedeže, ki so bili vsevani v granit. Ko sta oba sedla, zelo radovedna, kaj se bo zgodilo, je polkovnik Fitzwilliams stopil spoštljivo k jogiju ter mu polglasno govoril nekaj v tujem jeziku. Nato je z

bakljo prižgal sedem velikih sveč, ki so stale v polkrogu pred Bicharo. V svoje največje začudenje je Pint opazil, da je vsaka imela plamen druge barve in sicer so bile to po vrsti vse barve mavrice. Brez doma je bil vosek pomešan s kovinskimi okisi različnih vrst, ki so potem dajali plamenom različno barvo.

Nato je vzel polkovnik iz žepa škatljo in natresel iz nje v kovinaste trinožnike, v katerih je bila žerjavica, nekakšna zrna. Takoj se je iz žerjavice začel dvigati gost belkast dim, ki je napolnil polagoma vso dvorano. Njegov duh je bil oster in opojen in prisotni so vedno težje dihal. Postajalo jim je silno vroče in slabo, tako da so se začeli močno potiti. Toda to je trajalo le nekaj minut. Dim se je ragubil in prisotni so imeli prav prijetne in udobne občutke, tako da jim je vsa seansa začela zelo ugajati in se niso več vznemirjali. Bichara je vzel v svoje roke piščalko in začel piskati. Vse njegovo telo je začelo v nadnaravni luči. Cimbolj je piskal, tembolj so ugašale sveče in tembolj je on sam žarel. Sedaj je opazil Pint pred njim v temi nekakšno cunjko ali kos kože, ki je bila temne barve in ki se je premikala po taktih melodije piščalke. Pinta je kar zona obhajala, ko je zapazil, kako se ta koža polagoma dviga in spreminja. V dvorani je zavlada popolna tema in videti je bilo samo krčevito gibanje omenjene kože. Pint je takoj spoznal, da to ni navadna čarovniška predstava, temveč nekaj, kar je presegalo človeško znanost in vedo.

Ton jogijeve piščalke je postajal vedno bolj energičen, kot bi hotel zapovedovati, izsiliti, temna koža

pred njim pa se je zvijala in dobivala vedno bolj določne oblike. Naenkrat se je dvignila in Pint je spoznal velikanskega netopirja, velikega kot človeka, ki je frfotal po zraku nad Bicharo. Bila je to strašna prikazen, z ostrimi kremplji in napol človeškim obrazom. Videti je bilo, da pošast ni opazila pričujočih, temveč da gleda nekam pod sebe na tla, kot bi tam iskala svojo žrtev. Tedaj se je popolnoma stemnilo in dvorani in videti je bilo samo strašno zver, ki se je neprestano vrtela po zraku in gledala navzdol. Tedaj je nevidni Bichara spet začel igrati na piščalko in sedaj pa v popolnoma drugem tonu. Melodija je imela nekaj strašnega in je strahovito šla na živce. Tu se je iz teme na tleh naenkrat prikazala postava Roberta Garela. Gledal je žalostno in zamisljeno pred se. Naenkrat se je pa velikanski vampir zakadil vanj...

Tega pa živci miss Alberte niso mogli prenesti: strahovito je zakričala in padla je v nezavest. Sledili so trenutki nepopisne groze. Pri dekletovem krikcu so prikazni izginile in nastala je popolna tema. Pint je občutil silen električen udarec in je padel, enako kot miss Alberte, v nezavest. Ko je odprl oči, ga je tresel polkovnik Fitzwilliams za ramo. V roki je držal bakljo, ki se mu je posrečilo prižgati. Bil je bled kot smrt in ustnice so bile brezkrvne. Roka, v kateri je držal bakljo, se mu je vidno tresla.

— Ne vem, če jo bomo mogli rešiti, je zamrmral častnik z mrtvaškim glasom. In pokazal je na dekle, ki je slonelo v nezavesti v granitnem naslonjaču.

Krepka beseda o »inteligenci«

Vseučiliški profesor dr. Janez Plečnik piše že nekaj let za družinski list »Mladika« pod naslovom »Iz anatomije krasne naravoslovne članke, ki jih po njihovi tehtnosti lahko primerjamo le s spisi Ernsta Macha, W. Ostvalda ali pa Hyrtla. V 8. številki letošnjega letnika se je dotaknil tudi vprašanja naše »inteligence«. Ta odstavek objavljamo z dovoljenjem g. avtorja.

»Akademsko izobražen mož (filozof),« piše prof. Plečnik, »mi je zatrdil v pomenku, da so članki »iz anatomije« na moč čudna zadeva — za koga naj so ti članki pisani? — on — »akademski« izobraženec — jih ne razume — no in narod? Kaj naj narod počne z njimi? — Moja pisana beseda torej ni prav umljiva.

Odgovoril sem sopomenkovavcu nekako to-le: Ne pišem slovenski »inteligenci« in pišem slovenskemu razumništvu in predvsem mladim človekom, ki še ne morejo radi šolanja na »inteligenci«. Sonce gre našemu kmetu enkrat na leto »gor« in mu gre enkrat na leto »dol« in veliki šmaren je za našega kmeta le enkrat v letu. Naš kmet veže močno številna in trezna opazovanja cele enoletne dobe. Kmetovo razmišljanje in sklepanje ima gospodarja in sonce je gospodarjevo ime in ta gospodar je visoko, visoko na nebesu in je nespremenljiv. — Življenje »inteligent« je — kar pogosto — snop dvanajstih butaric; sonce gre našemu »inteligent« vsako leto dvanajstkrat »gor« in je krmežljivo tudi ob najvišjem sijaju — ob vsakem »prvem«. »Inteligent« veže — pogosto je tako — redka, malokdaj povsem lastna opazovanja iz kaj kratkih dob. Razmišljanje in sklepanje »inteligent« je gospodarjevo ime in ta gospodar sedi v sosednji sobi. Naš kmet opazuje naturo in življenje s slastjo in trpečo radovednostjo v širokih obrobah. Naš kmet — pogosto je tako — je neomikan, je sirov — ne prerekam tega dejstva; pa naš »inteligent« — je on povsem »ne« kriv napak našega kmeta? Zadošča mi pet bravcev, ki mi slede in z me noj razmišljajo.

Jutri bomo priobčili nadaljevanje tega zanimivega članka pod naslovom »Kako pišem?«

Prejemki prvih mož v Nemčiji

Neki nemški časopis je pregledno sestavil dohodke prvih mož v Nemčiji.

Bivši cesar Viljem II. pač ni imel nobenih dohodkov kot nemški cesar, prejemal je pa kot pruski kralj na leto 17 in pol milijona zlatih mark.

Prvi predsednik nemške republike Ebert je prejemal z vsemi dokladi vred 53.510 mark, predsednik Hindenburg pa je prejemal 60.000 mark, dokler niso znižali prejemkov za 20 odstotkov, tako da ima sedaj na mesec po 43.200 mark. Za reprezentacijo pa dobiva mesečno 120.000 mark. Od svoje plače pa mora plačevati davek.

Državni kancler Bismarck je imel mesečno po 50.000 mark, sedanji kancler pa ima 51.372 mark na mesec.

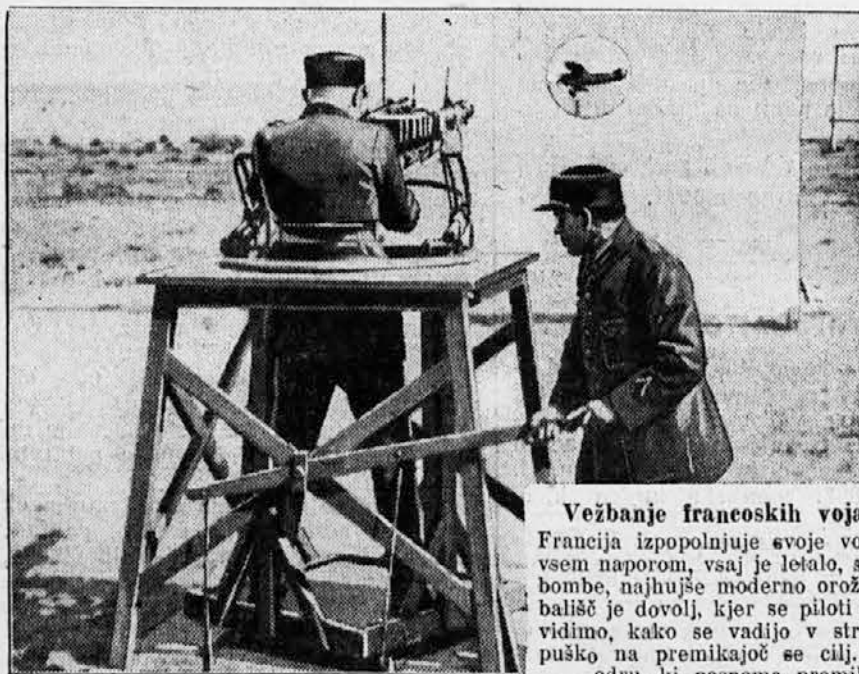
Ministri dobivajo v Nemčiji po 31.477 mark. Pokojnine za ministre pa nemška republika ne pozna več.

Trdna vera

Na Japonskem so nedavno sklenili nov invazijski zakon, po katerem je prišlo mnogo invalidov ob svoje pokojnine. Preteklo nedeljo pa je krenilo 25 teh nesrečnejšev na grob ranjkega japonskega cesarja Maidoh-a, kjer so molili celih 72 ur. Tudi dež, vztrajnih molilcev ni pregnal, kajti vsi so bili trdno prepričani, da jim bo vztrajna molitev gotovo prinesla pomoč pokojnega cesarja. Po 72 urah je 6 invalidov popolnoma onemoglo, drugi pa so še nadaljevali svoje molitve.

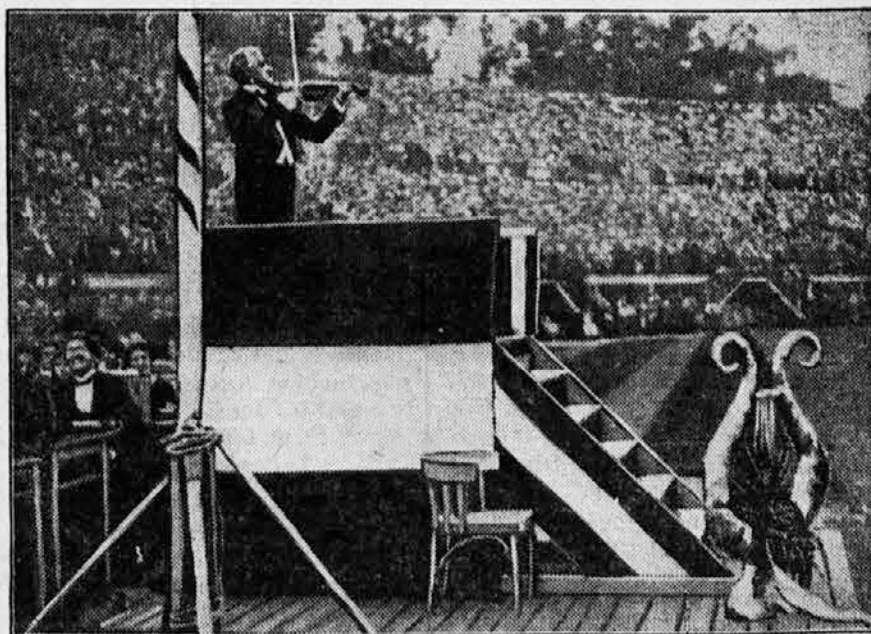
Kraljevske palače na Španskem — muzeji

Španski finančni minister Prieto je izdal odlok, da se izpremeni tisti del kraljevske palače v Madridu, ki doslej občinstvu ni bil dostopen, v državni muzej. Kaj bodo napravili z drugimi deli kraljevske palače, še ni določeno; bržkone pa bo v tem delu palače dobil predsednik španske republike svoje stanovanje. Vrtovi okoli palače pa bodo ostali zaprti, dokler ne pade odločitev glede predsednikovega stanovanja. Neko drugo kraljevsko posestvo, Casa de Campo, pa bodo takoj odprli občinstvu. Grad in park El Pardo, ki leži le 13 km daleč od Madrida, so namenili za sedež raznih javnih ustanov in za mala stanovanja. Park okoli gradu je ograjen s 100 km dolgim zidom. Kraljevska poslopja in hleve v Madridu bodo spremenili v muzeje. Palačo Escorial, ki je največja na svetu in ki pokriva površino 1700 kvadratnih kilometrov, bodo spremenili »končno« javno v muzej, kar je dejansko bila tudi že doslej. Končno javno bodo spremenili v muzeje tudi kraljevske palače v Granadi in v Vrladolidu. Palače v Aranjuegu, v La Granji in v San Ildefonsu, potem pa palače v Sevilli in v Valenciji bodo izročili krajevnim oblastim v uporabo, ostanejo pa državna last. Palače v San Sebastianu in v Santandru pa ostanejo bivšemu kralju, ker so njegova zasebna last.

Vežbanje francoskih vojaških letalcev

Francija izpopolnjuje svoje vojaško letalstvo z vsem naporom, vsaj je letalo, s katerega mečejo bombe, najhujše moderno orožje. Letalskih vežbališč je dovolj, kjer se piloti vežbajo. Na sliki vidimo, kako se vadijo v streljanju s strojno puško na premikajoč se cilj. Strelec stoji na odru, ki posnema premikanje letala.

Znamenit koncert na Dunaju

Na Dunaju je dirigiral Ivan Strauss III., potomec znanega »Kralja valčka« Ivana Straussa, pred 60.000 poslušalci v dunajskem štadijonu koncert, kjer so igrali le Strauss-ove skladbe. Igralo je 800 godcev.

Komunistična špijonaža na Dunaju

Te dni je dunajska policija zaplenila pri čevljarju Hlavaču v 18. dunajskem okraju večjo množino orožja, streliva in celo kopico spisov, ki so jih tam dali shraniti znani dunajski komunisti. Ko so spise pregledali, so ugotovili, da gre tu za poskus komunistične špijonaže proti Avstriji.

Dunajska policija se je začela zanimati za to zadevo, ko je dobila od svojih zaupnikov poročilo, da nosijo ljudje v neko hišo v 18. okraju orožje. Policija je našla prav kmalu omenjeno hišo in je ugotovila, da prihaja kot skrivališče za orožje v poštev samo stanovanje čevljarja Hlavača, in res so pri hišni preiskavi našli v stanovanju 6 vojaških pušk, 4 revolverje in 250 patronov. Iz zaplenjenih spisov pa so dognali, da gre tu za obsežno poročevalsko službo.

Čevljarja Hlavača so takoj zaprli. Hlavač je avstrijski državljani in je bil dunajski policiji že dolgo znan kot navdušen komunist. Zapri pa so tudi Hlavačevo ženo, s katero se je bil seznanil v Rusiji, kjer je bil v vojnem ujetništvu.

Med zaplenjenimi spisi jih je največ vojaškega značaja.

Vojaštvo proti kratkim krilom in proti »štift«-om

Gojenke učiteljskega v mestu Kirin-u, ki je glavno mesto istoimenske dežele v kitajski Mandžuriji, se nikakor niso hotele odreči obisku plesnih veselice in pa uporabi lepotic. Gojenke se za dotično prepoved kratkomalo niso brigale. Odpor je bil tako hud, da je moralo vojaštvo zasesti učiteljske in vojaški komisar je znova strogo prepovedal nositi gojenkam kratka krila, prepovedal pa je tudi obisk plesov in uporabo lepotic. Ko je pa ravnatelj hotel to prepoved izvesti, so ga gojenke dejanske napadle in ga spodile iz njegove uradne sobe. Ravnatelja kar niso mogli več pregovoriti, da bi se vrnil na svoje staro mesto in zato je moralo nastopiti proti upornim gojenkam vojaštvo, ki pa tudi ni nič opravilo in zato je končno ostalo vse pri starem.

Nekaj, kar mnogi ne vedo

Mnogo ljudi ne ve, da so zgradili ob obeh največjih afriških rekah, ob Nilu in ob Kongu, avtomobilske ceste, kjer redno vozijo poštni avtomobili.

da imamo za ribe posebne kopalnice, kjer izpirajo ribice v razredčeni octovni kislini, ki pomori na ribji koži nevarne glivice;

da preleti prepelica po 60 kilometrov na uro in da leti lahko tudi po 80 kilometrov na uro, in da je deblo palme-banane iz trdno omotanih listov.

Za »fičirič«

»Ti ne veš,« pravi Micka, »kako je moj Miloš molčel in diskreten! Še nikdar me ni vprašal, kje jemljem denar, ki mu ga dajem...«

»Marsikatera 40-letna ženska ima danes lepšo in bolj svežo polt kot njena hčerka.«

»Da, da — vaja vse naredi!«

Humor

Jetniški zdravnik: »Nič hudega ni — same nekaj dni morate ostati v sobi!«